

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP.410.001.02.2015

Nr ewid. 81/2015/P/15/001/KAP

Informacja o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

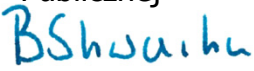
Warszawa czerwiec 2015 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2014 r.
w części 06 – Trybunał Konstytucyjny**

Dyrektor Departamentu Administracji
Publicznej

Bogdan Skwarka

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, , czerwca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość.....	4
3. Uwagi i wnioski.....	5
II. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny	6
1. Dochody budżetowe	6
2. Wydatki budżetu państwa	6
3. Sprawozdania	9
III. Informacje dodatkowe.....	10

Dysponentem części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny jest Prezes Trybunału Konstytucyjnego, będący dysponentem głównym i dysponentem III stopnia środków budżetu państwa. Trybunał Konstytucyjny (dalej TK) jest organem władzy sądowniczej, powołanym do badania zgodności z Konstytucją aktów normatywnych i umów międzynarodowych oraz wykonywania innych zadań określonych w Konstytucji zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym¹. W zakresie wykonywania budżetu Prezesowi Trybunału przysługują uprawnienia Ministra Finansów². Organizacyjne i administracyjne warunki pracy Trybunału Konstytucyjnego zapewnia Prezes Trybunału oraz podległe mu Biuro Trybunału³. Dysponent części 06 nie posiada jednostek podległych lub nadzorowanych.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴.

I. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ wykonanie w 2014 r. budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w TK. Na ocenę ogólną złożyły się pozytywna ocena realizacji wydatków budżetowych i pozytywna opinia o sprawozdawczości.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w części 06 – Trybunał Konstytucyjny w ramach wykonywania budżetu państwa w 2014 r. zrealizowano wydatki budżetowe z zachowaniem – poza przypadkami opisanymi poniżej – zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ (dalej ufp). W rezultacie osiągnięto większość celów prowadzonej działalności zaplanowanych w układzie zadaniowym wydatków. W toku kontroli wykonania budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- przekroczenie w 2014 r. dopuszczalnego limitu wydatków na wynagrodzenia bezosobowe, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej⁷ (dalej: ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej),
- dokonanie zapłaty za dostawę samochodu osobowego niezgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ufp, tj. w kwocie o 3 tys. zł wyższej niż uzgodniona w umowie zawartej z dostawcą.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny przedstawiona została w załączniku nr 5 do niniejszej informacji.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje roczne sprawozdania budżetowe za 2014 r.:

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, z wyłączeniem rachunków izb celnych,
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa,
- Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym, a także sprawozdania kwartalne na koniec IV kwartału 2014 r.:
- Rb-Z – o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji,
- Rb-N – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych

¹ Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.

² Art. 18 ust. 2 ww. ustawy.

³ Art. 17 ust. 1 ww. ustawy.

⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 1645.

sporządzone przez dysponenta części 06 – Trybunał Konstytucyjny na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Dane wykazane w rocznych sprawozdaniach sporządzonych przez dysponenta części 06 – Trybunał Konstytucyjny za 2014 r. są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sporządzono je terminowo, rzetelnie, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁸.

W przyjętej koncepcji kontroli zarządczej ustanowiono mechanizmy zapobiegające znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań. Pomimo ustanowienia tych mechanizmów, nie działały one skutecznie i nie zdołały zapobiec stwierdzonym nieprawidłowościom.

3. Uwagi i wnioski

W wyniku przeprowadzonej kontroli Najwyższa Izba Kontroli sformułowała wnioski dotyczące:

- 1) wyeliminowania nieprawidłowości związanych z nierzetelnym dokonywaniem wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym (dotyczącym m.in. limitu wydatków na wynagrodzenia bezosobowe),
- 2) rzetelnego sprawdzanie dokumentów księgowych pod względem merytorycznym.

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

II. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Prezes Trybunału Konstytucyjnego, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu, sporządzając pisemne kwartalne analizy i oceny przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych, także w układzie zadaniowym.

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r., kontrola dochodów budżetowych w części 06 – Trybunał Konstytucyjny została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W ustawie budżetowej na 2014 r. z dnia 24 stycznia 2014 r.⁹ (zwanej dalej ustawą budżetową) dochody budżetu państwa w części 06 zostały zaplanowane w kwocie 85,0 tys. zł. Zrealizowano dochody w kwocie 186,1 tys. zł, tj. 218,9% kwoty planowanej. W porównaniu do 2013 r. dochody te stanowiły 160,2%. Głównymi źródłami dochodów były środki z tytułu: likwidacji lokaty, będącej zabezpieczeniem należytego wykonania umowy w związku z zakończeniem postępowania sądowego przeciwko firmie zewnętrznej w kwocie 71,8 tys. zł¹⁰ wraz z odsetkami w wysokości 18,2 tys. zł¹¹, sprzedaży wydawnictw Trybunału Konstytucyjnego na kwotę 69,8 tys. zł¹² oraz ze zwrotów nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 26,0 tys. zł¹³. Na osiągnięcie wyższych niż planowano dochodów decydujący wpływ miała likwidacja lokaty.

Zestawienie dochodów budżetowych w 2014 r. według klasyfikacji budżetowej, przedstawiono w załączniku nr 1 do informacji.

Na koniec 2014 r. w części 06 – Trybunał Konstytucyjny wystąpiły należności budżetowe w kwocie 797,1 tys. zł, które w całości były zaległościami. W porównaniu do 2013 r. należności (zaległości) ogółem były wyższe o 42,5 tys. zł (tj. o 5,6%). Zaległości dotyczyły wierzytelności objętych wnioskiem Trybunału Konstytucyjnego o wszczęcie egzekucji przeciwko firmie zewnętrznej. Powodem wzrostu kwoty zaległości był wzrost należności z tytułu naliczonych odsetek.

2. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetowe w części 06 – Trybunał Konstytucyjny zostały zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 29 350,0 tys. zł i nie były w trakcie roku zwiększane.

Wydatki w części 06 zostały zrealizowane w kwocie 28 467,5 tys. zł, co stanowiło 97,0% planu oraz 91,9% wydatków zrealizowanych w 2013 r.

Wydatki zrealizowane zostały w ramach dwóch działów:

- 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 23 483,3 tys. zł (82,5% wydatków w części 06), co stanowiło 97,2% planu pierwotnego i planu po zmianach. W ramach ww. działu wszystkie wydatki poniesione zostały w rozdziale 75102 – Naczelnne organy sądownictwa. W porównaniu do wydatków zrealizowanych w 2013 r. (26 122,9 tys. zł) stanowiły one 89,9%.
- 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne – 4 984,2 tys. zł (17,5% wydatków w części), co stanowiło 96,2% planu pierwotnego i planu po zmianach. W ramach działu wydatki zrealizowano w całości w rozdziale 75312 – Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne, w paragrafie 3110 – Świadczenia społeczne.

⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 162.

¹⁰ Dochody sklasyfikowane w paragrafie 0970 Wpływy z różnych dochodów.

¹¹ Dochody sklasyfikowane w paragrafie 0920 Pozostałe odsetki.

¹² Dochody sklasyfikowane w paragrafie 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.

¹³ Dochody sklasyfikowane w paragrafie 0970 Wpływy z różnych dochodów.

Według danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-28 dotyczącym wykonania planu wydatków budżetu państwa, wynikające z planu finansowego limity wydatków, w tym wydatków na wynagrodzenia i pochodne, nie zostały przekroczone.

Zestawienie wydatków budżetowych w 2014 r. według klasyfikacji budżetowej przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

W układzie rodzajowym (grup paragrafów wydatków) wydatki w części 06 przedstawiały się następująco:

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 06 wyniosły 5 020,2 tys. zł, co stanowiło 96,2% planu po zmianach i 17,6% wydatków Trybunału. Najwyższe wydatki (4 984,2 tys. zł) zostały poniesione z tytułu wypłat uposażeń sędziów w stanie spoczynku.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w kwocie 22 647,5 tys. zł, co stanowiły 97,1% planu po zmianach i 79,6% wydatków Trybunału. Dominującą pozycją w tej grupie wydatków były wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 17 768,8 tys. zł oraz na zakupy towarów i usług – 3 740,6 tys. zł.

W 2014 r. przeciętne zatrudnienie w części 06 – Trybunał Konstytucyjny wyniosło 135 osób¹⁴ i pozostawało na poziomie 2013 r. Przeciętne zatrudnienie, tak jak w 2013 r., wynosiło w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzenia 120 osób, w grupie sędziów 15 osób. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w 2014 r. wyniosło 9 742,1 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2013 r. było wyższe o 45,1 zł, tj. o 0,5%. Limit wydatków na wynagrodzenia nie został przekroczony.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2014 r. przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji.

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe¹⁵ wyniosły 341,6 tys. zł, co stanowiło 88,0% planu po zmianach. W porównaniu do 2013 r. wydatki te były wyższe o 104,6 tys. zł, tj. o 44,1%. Powodem zwiększenia tego rodzaju wydatków w odniesieniu do roku ubiegłego był wzrost potrzeb dotyczących opracowań, analiz i badań związanych ze sprawami rozpatrywanymi przed Trybunałem, zgłaszanych przez sędziów Trybunału, a także komórki merytoryczne Biura, zaangażowane bezpośrednio w realizację prac związanych z orzecnictwem Trybunału Konstytucyjnego. Według wyjaśnień Szefa Biura TK w tej mierze dynamika prac i potrzeb w danym roku jest trudna do ścisłego zaplanowania. W porównaniu do planu na 2013 r. (przed nowelizacją) wydatki na koniec 2014 r. były niższe o 18,4 tys. zł, tj. o 5,1%

Wydatki majątkowe w części 06 wyniosły 799,8 tys. zł, co stanowiło 100,0% planu po zmianach. Wydatkowane środki przeznaczono w całości na zakupy inwestycyjne: zakup serwerów, sprzętu i oprogramowania (474,0 tys. zł), dwóch samochodów osobowych (177,1 tys. zł), sprzętu technicznego (148,7 tys. zł).

Na koniec 2014 r. zobowiązania w części 06 – Trybunał Konstytucyjny wyniosły 1 328,1 tys. zł i były wyższe o 0,1% niż kwota zobowiązań na koniec 2013 r. Zobowiązania dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi od wynagrodzeń (1 289,3 tys. zł). Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Szczegółowe badanie wydatków bieżących (z wyłączeniem wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń) i majątkowych w kwocie 4 903,6 tys. zł¹⁶ (tj. 17,2% wydatków ogółem) pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności wykazało, że za wyjątkiem opisanych poniżej przypadków, wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. Płatności dokonywano zgodnie z prawidłowo zawartymi umowami i ewidencjonowano je zgodnie z obowiązującymi przepisami. Kontrola trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o łącznej wartości 679,3 tys. zł wykazała, że przeprowadzono je z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷.

¹⁴ Według sprawozdania Rb-70 *kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach*, w przeliczeniu na pełne etaty.

¹⁵ Wynagrodzenia o których mowa w art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej.

¹⁶ W ramach kwoty 4 903,6 tys. zł zbadano wydatki na zakupy towarów i usług w kwocie 382,9 tys. zł, pozostałe wydatki bieżące w kwocie 4 099,5 tys. zł, wydatki na zakupy inwestycyjne w kwocie 421,2 tys. zł.

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

W wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. NIK stwierdziła następujące nieprawidłowości:

- Przekroczono w 2014 r. dopuszczalny limit wydatków na wynagrodzenia bezosobowe, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej. W planie finansowym części 06 na 2013 r. zaplanowano wydatki na wynagrodzenia bezosobowe (§§ 4090 i 4170) w łącznej kwocie 360,0 tys. zł, w tym na wynagrodzenia bezosobowe o których w art. 14 ust. 1 ww. ustawy w kwocie 70,0 tys. zł. W 2014 r. zrealizowano wydatki na wynagrodzenia bezosobowe (§§ 4090 i 4170) w łącznej wysokości 341,6 tys. zł, w tym na wynagrodzenia bezosobowe o których w art. 14 ust. 1 ww. ustawy w wysokości 79,6 tys. zł, tj. o 13,7 % wyżej niż przewidywał plan na 2013 r. Przyczyną przekroczenia limitu wydatków były błędy w kwalifikacji umów zlecenia do kategorii umów związanych z postępowaniem sądowym.
- Dokonano zapłaty za dostawę samochodu osobowego w kwocie o 3 tys. zł wyższej niż uzgodniona w umowie zawartej z dostawcą, co było niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 upf, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W 2014 r. Trybunał Konstytucyjny zawarł umowę na dostawę samochodu osobowego do celów służbowych za kwotę 90,3 tys. zł. Dostawca samochodu wystawił fakturę za dostarczenie przedmiotu umowy na kwotę 93,3 tys. zł, która została uregulowana poleceniem przelewu z dnia 14 listopada 2014 r. Spowodowane to było brakiem rzetelnej kontroli merytorycznej dowodu księgowego.

Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W budżecie części 06 – Trybunał Konstytucyjny w układzie zadaniowym zostały ujęte cztery działania zgrupowane w dwóch podzadaniach, dwóch zadaniach i dwóch funkcjach państwa.

Według danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-BZ1 dotyczącym wydatków w układzie zadaniowym planowane wartości mierników realizacji celów zadań, podzadań i działań zostały osiągnięte w stopniu adekwatnym do stopnia realizacji planowanych na nie wydatków, za wyjątkiem miernika ustalonego dla działania 1.4.1.1 *Kontrola hierarchicznej zgodności norm prawnych*. Wydatki zaplanowane na realizację tego działania zostały wykorzystane w kwocie 4 357,7 tys. zł, co stanowiło 98,6 % planu, podczas gdy wartość miernika, określonego jako stosunek liczby spraw zakończonych w postępowaniu merytorycznym przed TK do liczby spraw skierowanych do rozpoznania merytorycznego (wpływ spraw), zaplanowana w wysokości co najmniej 100% została zrealizowana na poziomie 65,2%.

Czynnikami, które wpłynęły w 2014 r. na osiągnięcie niższej od planowanej wartości miernika była nieporównywalna złożoność merytoryczna rozpatrywanych spraw, a także wymagania proceduralne, które muszą być spełnione jak również brak wpływu Trybunału Konstytucyjnego na liczbę spraw jaka wpływa w ciągu roku.

Szczegółowe badanie działań¹⁸, ujętych w układzie zadaniowym budżetu TK, pod względem prawidłowości określenia celów i mierników ich realizacji, rzetelności monitoringu mierników oraz prawidłowości dokonywania zmian w planie wykazało, że:

- cele i mierniki realizacji celów działań zostały określone zgodnie z wymaganiami noty budżetowej;
- monitoring mierników prowadzony był na podstawie rzetelnych źródeł danych (statystyka spraw prowadzona w Trybunale Konstytucyjnym, dane kadrowe Trybunału Konstytucyjnego, wyniki badań CBOS) na podstawie kwartalnie aktualizowanych danych;
- zmiany kwot wydatków w planie finansowym w układzie tradycyjnym spowodowały zwiększenie kwoty wydatków na realizację działania *Obsługa merytoryczna i organizacyjna Trybunału Konstytucyjnego* o 1,3% oraz zmniejszenie wydatków na realizację działania *Kontrola hierarchicznej zgodności norm prawnych* o 5,6%.

¹⁸ Działanie 1.4.1.1 „Kontrola hierarchicznej zgodności norm prawnych” oraz działanie 1.4.1.2. „Obsługa merytoryczna i organizacyjna Trybunału Konstytucyjnego” w ramach Funkcji 1 „Zarządzanie państwem”; działanie 13.2.6. „Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz dodatki do tych uposażeń” oraz zadanie 13.2.6.3 „uposażenia rodzinne oraz dodatki do tych uposażeń” w ramach Funkcji 13 „Zabezpieczenie społeczne oraz wspieranie rodziny”.

3. Sprawozdania

Mechanizmy systemu kontroli zarządczej zapewniające prawidłowość i rzetelność prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań

Koncepcja kontroli zarządczej w zakresie finansowym odnoszącym się do prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań została opisana i przyjęta do stosowania w szczególności w regulaminie kontroli zarządczej¹⁹, instrukcji (procedurach) sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych²⁰, regulaminie udzielania zamówień publicznych²¹ oraz w zasadach (polityce) rachunkowości²². Nie ustalono formalnych (pisemnych) procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych. Sprawozdania, zgodnie z zakresem obowiązków, sporządza główny księgowy TK, z wykorzystaniem danych z systemu finansowo-księgowego (dane te nie są generowane automatycznie).

Szczegółowe badanie funkcjonowania przyjętej w części 06 – Trybunał Konstytucyjny koncepcji kontroli zarządczej w powyższym zakresie, które przeprowadzono na próbie 15 operacji finansowych w ramach głównych operacji gospodarczych wykazało, że ustanowione formalnie działania kontrolne ograniczające ryzyko nieprawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w powyższym zakresie były przestrzegane.

Pomimo ustanowienia w przyjętej koncepcji kontroli mechanizmów kontroli zapobiegających znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań, nie działały one skutecznie i nie zdołały zapobiec stwierdzonym nieprawidłowościom w realizacji wydatków oraz opisanemu poniżej przypadkowi niewykazania w sprawozdaniu zaległości budżetowych.

Prawidłowość sprawozdań

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych²³ Trybunału Konstytucyjnego, w tym zgodność z ewidencją księgową danych wykazanych w tych sprawozdaniach.

Sprawozdania zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym i przekazane właściwym odbiorcom w terminach określonych w obowiązujących przepisach²⁴. Dane wykazane w badanych sprawozdaniach były zgodne z danymi wykazanymi na odpowiednich kontach ksiąg rachunkowych, zestawieniem obrotów i sald, z wyjątkiem jednej pozycji dotyczącej należności wymagalnych.

W sprawozdaniu Rb-27 z wykonania dochodów budżetowych nie wykazano wynikającej z ewidencji księgowej kwoty zaległości w wysokości 797,1 tys. zł, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który stanowi, że sprawozdania jednostkowe są sporządzane na podstawie ewidencji księgowej. Spowodowane to było pomyłką. W okresie do zakończenia kontroli – w sprawozdaniu Rb-27 dokonano korekty danych dotyczących nie ujętych wcześniej należności wymagalnych. Korekta polegała na wykazaniu w sprawozdaniu wynikającej z ewidencji księgowej kwoty zaległości w wysokości 797,1 tys. zł.

¹⁹ Regulamin kontroli zarządczej stanowi załącznik do zarządzenia nr 2/14 Szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej w Biurze trybunału Konstytucyjnego.

²⁰ Instrukcja stanowi załącznik do zarządzenia nr 3/2013 Szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 listopada 2013 r. w sprawie procedur wykonywania kontroli funkcjonalnej operacji i procesów gospodarczych w Biurze Trybunału Konstytucyjnego.

²¹ Regulamin udzielania zamówień publicznych stanowi załącznik do zarządzenia nr 8 Szefa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych oraz wzoru wniosku o udzielenie zamówienia publicznego.

²² Zarządzenie nr 2/2013 Szefa Biura Trybunału konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2013 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Biurze Trybunału Konstytucyjnego ze zm.

²³ Sprawozdania wymienione w rozdziale I pkt 2 niniejszej informacji.

²⁴ Rozporządzenia Ministra Finansów: z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym oraz z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

III. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego 17 kwietnia 2015 r.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego pismem z dnia 7 maja 2015 r. wniósł zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego.

Kolegium NIK uchwałą z dnia 3 czerwca 2015 r. uwzględniło w całości zastrzeżenia dotyczące sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości polegających na:

- nieodprowadzeniu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne od kwot wypłaconych urzędnikom zatrudnionym w TK jako zwrot kosztów przejazdu do siedziby Trybunału i z powrotem do miejsca zamieszkania,
- nieodprowadzeniu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne od zakupionych w 2014 r. dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych w Biurze TK świadczeń, tj. uprawnień do przejazdów kolejowych z ulgą 50%,
- dokonywaniu zwrotu kosztów przejazdów pracownikom TK niezgodnie z postanowieniami zawartych z nimi umów o pracę.

Zastrzeżenie dotyczące przekroczenia w 2014 r. wielkości wynagrodzeń bezosobowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z nowelizacją ustawy budżetowej, wynikających z planu finansowego części 06 na rok 2013 zostało oddalone.

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Lp.	Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 06 – Trybunał Konstytucyjny	116,2	85,0	186,1	160,2	218,9
1.	Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	116,2	85,0	186,1	160,2	218,9
1.1.	Rozdział 75102 – Naczelne organy sądownictwa	116,2	85,0	186,1	160,2	218,9
1.1.1.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	88,8	50,0	69,8	78,6	139,6
1.1.2.	§ 0920 Pozostałe odsetki	-	0,0	18,2	-	-
1.1.3.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	27,4	35,0	98,1	358,0	280,3
1.1.4.	§1510 Różnice kursowe	-	0,0	0,004	-	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Lp.	Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.			06:03	06:04	06:05
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem część 06 – Trybunał Konstytucyjny, z tego:	30 991,6	29 350,0	29 350,0	28 467,5	91,9	97,0	97,0
1.	Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	26 122,9	24 170,0	24 170,0	23 483,3	89,9	97,2	97,2
1.1.	Rozdział 75102 – Naczelne organy sądownictwa	26 122,9	24 170,0	24 170,0	23 483,3	89,9	97,2	97,2
1.1.1.	§ 3020 Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	31,5	29,0	38,0	36,0	114,3	124,1	94,7
1.1.2.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe	10 598,7	10 600,0	10 617,0	10 613,5	100,1	100,1	100,0
1.1.3.	§4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów	4 028,8	4 352,0	4 090,0	4 030,4	100,0	92,6	98,5
1.1.4.	§4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 081,7	1 156,0	1 139,0	1 138,4	105,2	98,5	99,9
1.1.5.	§ 4090 Honoraria autorskie	132,7	221,0	241,0	239,3	180,3	108,3	99,3
1.1.6.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	1 772,3	1 982,0	1 980,0	1 781,2	100,5	89,9	90,0
1.1.7.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	209,4	282,0	282,0	205,3	98,0	72,8	72,8
1.1.8.	§ 4140 Wpłaty na PFRON	146,2	0,0	152,0	151,3	103,5	-	99,5
1.1.9.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	104,3	147,0	147,0	102,3	98,1	69,6	69,6
1.1.10.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	707,3	865,0	885,0	872,6	123,4	100,9	98,6
1.1.11.	§ 4240 Zbiory biblioteczne	46,7	65,0	65,0	60,0	128,4	92,3	92,3
1.1.12.	§ 4260 Zakup energii	408,2	412,0	412,0	362,3	88,8	87,9	87,9
1.1.13.	§ 4270 Zakup usług remontowych	585,5	700,0	700,0	667,6	114,0	95,4	95,4
1.1.14.	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	7,5	22,0	7,0	5,9	78,7	26,8	84,3
1.1.15.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	1 720,7	1 705,0	1 705,0	1 643,0	95,5	96,4	96,4
1.1.16.	§ 4350 Zakup usług internetowych	33,7	35,0	37,0	32,9	97,6	94,0	88,9
1.1.17.	§ 4360 Zakup usług telefonii komórkowej	32,6	52,0	42,0	29,7	91,1	57,1	70,7
1.1.18.	§ 4370 Zakup usług telefonii stacjonarnej	28,1	46,0	34,0	23,0	81,9	50,0	67,4
1.1.19.	§ 4380 Tłumaczenia	16,6	15,0	13,0	11,0	66,3	73,3	84,6
1.1.20.	§ 4390 Ekspertyzy i opinie	8,1	38,0	36,0	32,6	402,5	85,8	90,6
1.1.21.	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	194,7	217,0	217,0	200,0	102,7	92,2	92,2
1.1.22.	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	176,1	230,0	220,0	143,2	81,3	62,3	65,1
1.1.23.	§ 4430 Różne opłaty i składki	40,4	46,0	50,0	50,0	123,8	108,7	100,0

1.1.24.	§ 4440 Odpisy na ZFŚS	160,9	163,0	163,0	159,1	98,9	97,6	97,6
1.1.25.	§ 4480 Podatek od nieruchomości	37,4	45,0	43,0	41,2	110,2	91,6	95,8
1.1.26.	§ 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządów terytorialnych	1,8	5,0	9,0	8,4	466,7	168,0	93,3
1.1.27.	§ 4610 Koszty postępowania sądowego	1,7	3,0	7,0	6,2	364,7	206,7	88,6
1.1.28.	§ 4700 Szkolenia pracowników	23,6	37,0	39,0	37,1	157,2	100,3	95,1
1.1.29.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 526,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
1.1.30.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne	259,3	700,0	800,0	799,8	308,4	114,3	100,0
2.	Dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	4 868,70	5 180,0	5 180,0	4 984,2	102,4	96,2	96,2
2.1.	Rozdział 75312 – Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne	4 868,70	5 180,0	5 180,0	4 984,2	102,4	96,2	96,2
2.1.1.	§ 3110 Świadczenia społeczne	4 868,70	5 180,0	5 180,0	4 984,2	102,4	96,2	96,2

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.			Wykonanie 2014 r.			
		Przeciętne zatrudnienie ¹⁾ wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie ¹⁾ wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Część 06 – Trybunał Konstytucyjny ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾	135	15 709,2	9 697,0	135	15 782,3	9 742,1	100,5
1.	Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	135	15 709,2	9 697,0	135	15 782,3	9 742,1	100,5
1.1.	rozdział 75102 Naczelne organy sądownictwa	135	15 709,2	9 697,0	135	15 782,3	9 742,1	100,5
1.1.1.	01 – osoby nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń	120	11 381,2	7 903,6	120	11 424,6	7 933,7	100,4
1.1.2.	09 – sędziowie	15	4 328,0	24 044,4	15	4 357,7	24 209,4	100,7

¹⁾ Zgodnie z przepisami § 20 pkt 11 *Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa* stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401–405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 5. Kalkulacja oceny ogólnej w części 06 – Trybunał Konstytucyjny

Oceny wykonania budżetu w części 06 Trybunał Konstytucyjny dokonano stosując kryteria²⁹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2014 roku^{30,31}

Dochody: 186,1 tys. zł. Wielkości dochodów nie uwzględniono przy ustalaniu wartości G, gdyż zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa w części 06 planowanie i realizacja dochodów nie były objęte szczegółowym badaniem.

Wydatki (w całości wydatki budżetu krajowego): 28 467,5 tys. zł

Łączna kwota G : 28 467,5 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 1,0000$

Ocena cząstkowa dochodów: odstąpiono od dokonania oceny

Nieprawidłowości w wydatkach: 12,6 tys. zł, tj. 0,004% wydatków ogółem

Nieprawidłowości polegały na:

- przekroczeniu w 2014 r. dopuszczalnego limitu wydatków na wynagrodzenia bezosobowe, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej³², o kwotę 9,6 tys. zł,
- dokonaniu zapłaty za dostawę samochodu osobowego w kwocie o 3 tys. zł wyższej niż uzgodniona w umowie zawartej z dostawcą

Ocena cząstkowa wydatków: 5. Ww. kwota nieprawidłowości w wydatkach mieściła się w dopuszczalnych granicach właściwych dla oceny pozytywnej

Wynik końcowy Wk: 5

Ocena końcowa: pozytywna

²⁹ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

³⁰ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

³¹ W 2014 r. łączna kwota wydatków od których nie odprowadzono podatku dochodowego od osób fizycznych oraz należnych składek wyniosła 36,7 tys. zł.

³² Dz. U z 2013 r., poz. 1645.

Załącznik 7. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
10. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
11. Minister Finansów